

Sabri Arpaç

✉ sabriarpacymm@gmail.com 🐦 <https://twitter.com/sabriarpac>

23 Ocak 2019

25 yıl sonra gelen vergi ödeme emri!

Bir şirkete ortak oldunuz. Ya da ortak değilsiniz ama ortaklar sizi şirket müdürü olarak seçtiler. Şirket kuruldu ama iş yapmadı. Veya ortaklar arasında anlaşmazlıktan dolayı şirket vergi ödevlerini yerine getiremedi. Zaman geçti siz vergiyi de şirketi de unuttunuz. 25 yıl sonra size bir ödeme emri geldi. Verginiz var!

Beyanname ve ödemelerini yapmadığı için gayri faal yani faaliyetsiz oldu. Ortakları ve müdürleri arasındaki anlaşmazlık ve uyumsuzluk yüzünden faaliyet gösteremeyen bir şirket var artık vergi dairesi kayıtlarında.

TAKDİR KOMİSYONU VERGİ TAKDİR EDER

Yıllar geçer vergi dairesi verilmeyen katma değer ve kurumlar vergisi beyannameleri için vergi takdir komisyonuna baş vurarak vergi matrahı tespiti ister. Takdir komisyonu masa başında hayali bir matrah takdiri yapar. Vergi dairesi bu matrah üzerinden vergi, ceza, gecikme faizi hesaplar.

TEBLİĞ OKUNMAYAN BİR GAZETEDE YAPILIR

Vergi dairesi bu vergi, ceza ve gecikme faizlerini mükellefine veya kanuni temsilcilerine tebliğ etmek için tebligata çıkar. Tebliğ edilecek kimseyi bulamaz. Vergiler, cezalar artık zamanaşımına uğrayacak. Çünkü 5 yıllık zamanaşımına bir aydan biraz fazla zaman kalmıştır.

Çaresiz tebligatı hiç okunmayan sadece ilan için çıkan gazetelerin birisinde ilan edilir. Bu gazeteleri kimse okumadığı için de bir formalite yerine getirilmiş olunur. Mükellef ya da kanuni temsilcilerin hiçbir şeyden haberi olmaz. Vergiler, cezalar ve gecikme faizleri kesinleşir.

TAHSİLAT İÇİN DE GAZETE İLANI

Ödeme için yeni bir beş yıl beklenir. Vergi dairesini ne mükellef ve ne de kanuni temsilcilerden arayan soran olmaz. Bu kez tahakkuk eden vergi ceza ve faizlerin tahsil zamanaşımına uğramaması için bir kez daha gazete ilanı ile tebligat yapılır. Yine arayan soran yoktur. 100 liralık vergi aslı da 1.200 lira olmuştur. Yani 12 kat.

MEMURLAR ZAMANAŞIMINI KESMEK İÇİN MÜKELLEF YERİNE 1 LİRA ÖDEME YAPAR

Memurlar zor durumdadır. Vergi, ceza ve faizler zamanaşımına uğrayacak! Memurlar Devlet alacağını zamanaşımına uğratmamak için zamanaşımına uğrayacak mükellefler adına yatırmak için ya kendi cebinde ya da başka mükelleflerden bu amaçla para alırlar. Hiçbir alacak zamanaşımına uğratılmadan ödeme yapılır. Bu uygulama yıllardır gelenek haline gelmiştir. Mükellef yerine cüz'î bir ödeme yapılarak yeni bir beş yıllık zamanaşımı süresi kazanılmış olacaktır.

25 YIL SONRA ÖDEME EMRİ

25 yıldır mükellefi bulamayan vergi dairesi ne hikmetse 25 yıl sonra nüfusa dayalı adres sisteminde şirketin ortaklarını, kanuni temsilcilerini bulur. Ödeme emrini burnuna dayar. Yani tebliğ eder. Sonra da mükellefin her türlü mal varlığına (maaşına, banka hesaplarına, gayrimenkulüne, ev eşyasına kadar) haciz koyar.

ŞİMDİ MAĞDUR OLAN MÜKELLEF YA DA KANUNİ TEMSİLCİ NE YAPACAK?

Şimdi bu konuda mağdur olan kişilerin başvuracakları kanuni yollara bakalım. Zira kanuni yollara başvurulmaması halinde bu borcun altında kalmaları kaçınılmazdır.

Bilindiği gibi; Vergi Usul Kanununun 114 ve izleyen maddeleri tarh zamanaşımı, 6183 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde ise tahsilat zamanaşımı hüküm altına alınmıştır.

Aşağıda her iki Kanunu'nun zamanaşımına ilişkin hükümleri verilmiştir. Vergi Usul Kanununun 114'üncü maddesinin 1'inci fıkrası, "**Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler zaman aşımına uğrar.**" Şeklinde dir.

Aynı kanunun 19'uncü maddesinin 1'inci fıkrasında ise, "**vergi alacağının, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğacağı**" öngörülmüştür. Mevzuat hükümleri uyarınca amme alacağının ödeme emri ile takip tahsilinin yapılabilmesi için tüm usul işlemleri tamamlanarak ortada tahakkuk safhası kesinleşmiş bir amme alacağının bulunması gerekmektedir.

Belirtilen 5 yıl içinde tarh ve tahakkuk yapılmadığından vergi alacağı artık istenemez. Danıştay Kararlarında da "**kamu alacağının tahsili aşamasında açılan idari davada idari yargı yerince tahakkuk zamanaşımının da incelenebileceği**" yönünde istikrar kazanmış binlerce kararı bulunmaktadır.

6183 sayılı yasanın 58. Maddesinde Kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın açacağı idari davada "**böyle bir borcu olmadığı veya zamanaşımına uğradığı iddiasında**" bulunabileceği hükme bağlanmıştır.

6183 sayılı yasanın 102. Maddesine ise tahsil zamanaşımı hükümleri; **“Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvimi yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı”** açık bir şekilde hükme bağlanmıştır.

Tahsil zamanaşımını kesen ve dolayısıyla yeni baştan başlamasına sebep olan haller ise Aynı Kanununun 103. maddesinde; **“ödeme, haciz tatbiki, cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat, ödeme emri tebliği, mal bildirimini, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi”** zamanaşımını kesen sebeplerdir. Sayılan bu işlemlerin herhangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumlar mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılması; **“ihtilâflı kamu alacaklarında yargı mercilerince bozma kararı verilmesi, kamu alacağının teminata bağlanması, yargı mercilerince yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi, iki kamu idaresi arasında mevcut bir borç için alacaklı kamu idaresi tarafından borçlu kamu idaresine borcun ödenmesi için yazı ile müracaat edilmesi, kamu alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması”** şeklinde hükme bağlanmıştır.

Bu durumda kesilmenin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren zamanaşımı yeniden 5 yıl işlemeye başlar. Bu şekliyle süreyi sonsuza kadar uzatmak mümkündür.

Bu olaylarda ise; kamu alacağını zamanaşımına uğratma sorumluluğunu taşıma endişesi ile zamanaşımının dolmasına birkaç gün kala mükellef adına vezneye cüzi miktarda para yatırılarak zamanaşımı süresi hile ile uzatılmaktadır.

YARGI NE DİYOR?

Danıştay; **“zaman aşımı süresinin dolmasından önce yapılan cüz’i tutardaki ödemelerin mükellefler tarafından yapıldığının kabulü; iktisadi, ticari gerçeklere uygun düşmediği gibi, hayatın olağan akışına göre normal bir durum sayılmayacağından, söz konusu ödemeler nedeni ile zamanaşımının kesilmesine olanak bulunmadığı”** yönünde kararlar vermektedir. Danıştay 7. Dairesi’nin 06.12.2015 tarih ve E.2003/924, K. 2015/3145 Sayılı ve 3. Dairesi’nin 25.09.2012 tarih ve E.2010/4340, K.2012/3047 sayılı kararları bu yöndedir.

Danıştay, hayatın olağan koşulları içerisinde mükelleften beklenemeyecek bu şekildeki çok küçük ödemelerin, zamanaşımını kesici bir unsur olamayacağı yönünde kararlar vermektedir. Borçluların yasal yoldan ve usulüne uygun olarak ödeme emirlerine vergi mahkemelerinde dava açmaları halinde bu ödeme emirlerinin iptal edileceği kuşkusuzdur.